

Súd: Krajský súd Prešov
Spisová značka: 9CoCsp/6/2025
Identifikačné číslo súdneho spisu: 8123200438
Dátum vydania rozhodnutia: 25. 11. 2025
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Marianna Hirková
ECLI: ECLI:SK:KSPO:2025:8123200438.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Prešove v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Marianny Hirkovej a členov senátu JUDr. Viery Kandrikovej a JUDr. Jany Jančíkovej v spore žalobkyne: A. B., nar. XX.XX.XXXX, bytom C. XXXXX/XX, XXX XX D., právne zastúpenej E. F. G., advokátom, so sídlom B. H. XXX/XX, XXX XX B., IČO: XX XXX XXX, proti žalovanému: PROFI CREDIT Slovakia, s.r.o., so sídlom Pribinova 25, 824 96 Bratislava, IČO: 35 792 752, právne zastúpenému I. J. E. I. K., B., so sídlom J. XX, XXX XX L., IČO: XX XXX XXX, o určenie, že úver je bezúročný a bez poplatkov, o vydanie bezdôvodného obohatenia vo výške 460 eur s príslušenstvom a určenie neprijateľnosti zmluvných podmienok, o odvolaní žalovaného proti rozsudku Okresného súdu Prešov č. k. 24Csp/2/2023 - 260 zo dňa 18.07.2025, takto jednohlasne

rozhodol:

Potvrdzuje rozsudok vo výrokoch III., V. a VII.

Žalobkyni priznáva náhradu trov odvolacieho konania v rozsahu 100 % proti žalovanému, o výške ktorej rozhodne súd prvej inštancie samostatným uznesením po právoplatnosti tohto rozhodnutia.

odôvodnenie:

1. Napadnutým rozsudkom Okresný súd Prešov (ďalej len „súd prvej inštancie“) rozhodol takto cit.:

„I. U r č u j e, že úver na základe Zmluvy o spotrebiteľskom úvere revolvingového typu č. XXXXXXXXXXXX z 05.03.2015 je bezúročný a bez poplatkov.

II. Žalovaný je p o v i n n ý vydať žalobkyni bezdôvodné obohatenie vo výške 460 Eur, spolu s úrokom z omeškania vo výške 5 % ročne zo sumy 460 Eur od 09.02.2023 do zaplatenia v lehote do troch dní od právoplatnosti rozsudku.

III. U r č u j e, že zmluvná podmienka - Poplatok za poskytnutie úveru: 57 EUR, uvedená v bode 6 Zmluvy o spotrebiteľskom úvere revolvingového typu č. XXXXXXXXXXXX z 05.03.2015 uzavretej medzi účastníkmi konania, je neprijateľnou zmluvnou podmienkou.

IV. U r č u j e, že zmluvná podmienka uvedená v čl. I., bod 7.1. Dohody o poskytnutí služieb č. XXXXXXXXXXXX z 05.03.2015 k Zmluve o spotrebiteľskom úvere revolvingového typu č. XXXXXXXXXXXX z 5.3.2015 uzatvorená medzi žalobkyňou a žalovaným, v znení: „Zákazník sa zaväzuje, že za uzavretie Dohody zaplatí mesačne Poskytovateľovi odplatu vo výške 2,53 % zo sumy schváleného úveru zníženej o sumu poplatku za poskytnutie úveru. Zákazník sa zaväzuje splácať túto odplatu v pravidelných mesačných splátkach, ktorá bude uvedená spolu so splátkami úveru a úrokov za úver v Oznámení Veriteľa o schválení úveru dlžníkovi.“, je neprijateľnou zmluvnou podmienkou.

V. U r č u j e, že zmluvná podmienka uvedená v Zmluve o spotrebiteľskom úvere revolvingového typu č. XXXXXXXXXXXX z 05.03.2015 uvedená v článku 8. Sankcie, v bode 8.1., 8.2. a 8.4., v znení: „V prípade omeškania Dlžníka (Spoludlžníka 1, Spoludlžníka 2) s úhradou mesačnej splátky alebo jej časti alebo záväzku podľa Dohody o poskytovaní služieb, ak bude uzavretá, je Dlžník (Spoludlžník 1, Spoludlžník 2) povinný zaplatiť Veriteľovi zmluvnú pokutu vo výške 0,04 % dlžnej sumy za každý deň omeškania (t. j. 14,6 % p.a.). Ak sa z dôvodu omeškania Dlžníka (Spoludlžníka 1, Spoludlžníka 2) s úhradou mesačnej splátky o viac ako tri mesiace stali podľa článku 13. ods. 13.1. písm. a) zmluvných dojednaní Zmluvy o revolvingovom úvere okamžite splatnými všetky záväzky Dlžníka (Spoludlžníka 1, Spoludlžníka 2) podľa tejto Zmluvy o RÚ a/alebo Dohody o poskytovaní služieb, je Dlžník (Spoludlžník 1, Spoludlžník 2) povinný zaplatiť zmluvnú pokutu vo výške 0,04 % dlžnej sumy za každý deň omeškania (t. j. 14,6 % p.a.).“ „Okrem zmluvnej pokuty podľa čl. 8. ods. 8.1. tejto Zmluvy o RÚ je Dlžník (Spoludlžník 1, Spoludlžník 2) povinný zaplatiť Veriteľovi úrok z omeškania určený podľa § 517 ods. 2 Občianskeho zákonníka vo výške stanovenej nariadením vlády č. 87/1995 Z. z., ktorým sa vykonávajú niektoré ustanovenia Občianskeho zákonníka v platnom znení, k prvému dňu omeškania s úhradou peňažného záväzku. Výška úrokov z omeškania bude určená tak, aby spolu so zmluvnou pokutou podľa ods. 8.1. tejto Zmluvy o RÚ nepresahovala maximálnu výšku podľa ods. 8.3. tejto Zmluvy o RÚ.“ „Akékoľvek dojednania o zmluvnej pokute obsiahnuté v tejto Zmluve o RÚ a zaplatenie akejkoľvek zmluvnej pokuty podľa tejto Zmluvy o RÚ nemá vplyv na právo poškodenej strany požadovať náhradu škody vzniknutej porušením povinnosti, pre ktorú bola pokuta dojednaná, alebo iným porušením tejto Zmluvy o RÚ, a to v plnej výške.“, je neprijateľnou zmluvnou podmienkou.

VI. U r č u j e, že zmluvná podmienka v Zmluve o spotrebiteľskom úvere revolvingového typu č. XXXXXXXXXXXX z 05.03.2015 uvedená v Zmluvných dojednaniach v článku 16. Spracúvanie osobných údajov, bod 16.5. v znení: „Veriteľ bude spracúvať osobné údaje Dlžníka, Spoludlžníka 1, Spoludlžníka 2 podľa ods. 16.1, 16.2., 16.3. a 16.4. po dobu od podpísania Žiadosti o poskytnutie revolvingového úveru/ Zmluvy o RÚ, počas platnosti Zmluvy o RÚ ako aj po dobu 10 rokov po skončení zmluvného vzťahu podľa Zmluvy o RÚ.“ je neprijateľnou zmluvnou podmienkou.

VII. Žalobkyňa má nárok na náhradu trov konania voči žalovanému v rozsahu 100 %, pričom o výške trov konania bude rozhodnuté samostatným uznesením po právoplatnosti tohto rozsudku.“

2. Zistený skutkový stav právne posúdil podľa § 52 ods. 1 až 4, § 53 ods. 1 až 5, § 53a ods. 1, § 54 ods. 1 a 2, § 451 ods. 1 a 2, § 457 Občianskeho zákonníka, § 1 ods. 2, § 2 písm. a), b), d), g), § 9 ods. 2, § 11 ods. 1 a 4, § 19 ods. 2 zákona č. 129/2010 Z. z. o spotrebiteľských úveroch a o iných úveroch a pôžičkách pre spotrebiteľov a o zmene a doplnení niektorých zákonov účinného v čase uzavretia zmluvy o úvere (ďalej len „ZoSÚ“), § 137 a § 298 ods. 1 a 2 zákona č. 160/2015 Z. z. Civilný sporový poriadok (ďalej len „CSP“).

3. Rozsudok odôvodnil tým, že vykonaným dokazovaním mal za preukázané, že strany sporu uzatvorili zmluvu, ktorú je nutné vzhľadom na charakter zmluvných strán považovať za zmluvu spotrebiteľskú. Žalovaný je nebankovým subjektom, pričom jedným z predmetov jeho podnikania (činnosti) je poskytovanie úverov nebankovým spôsobom. Žalobkyňa pri uzatvorení a plnení zmluvy nekonala v rámci predmetu svojej obchodnej alebo inej podnikateľskej činnosti. Predmetná zmluva je preto v zmysle § 52 a nasl. Občianskeho zákonníka zmluvou spotrebiteľskou, konkrétne ide o spotrebiteľský úver v zmysle zákona o spotrebiteľských úveroch.

4. Konštatoval, že žalobkyňa v postavení spotrebiteľa má zákonné právo na ochranu pred neprijateľnými podmienkami v spotrebiteľských zmluvách aj v zmysle ust. § 3 ods. 3 zákona č. 250/2007 Z. z. o ochrane spotrebiteľa (každý spotrebiteľ má právo na ochranu pred neprijateľnými podmienkami v spotrebiteľských zmluvách), z čoho taktiež naliehavý právny záujem na požadovanom určení vyplýva. Uvedené je aj v súlade s judikatúrou Európskeho Súdneho dvora a ochranou spotrebiteľa, a to slabšej zmluvnej strany.

5. Neprijateľnou zmluvnou podmienkou je podmienka, ktorá vyvoláva v neprospech spotrebiteľa ako slabšej zmluvnej strany hrubú nerovnováhu. Znak neprijateľnej zmluvnej podmienky napĺňa nielen podmienka, ktorá je neprimeraná (napr. neprimeraná sankcia za porušenie záväzku spotrebiteľa), ale aj podmienka, ktorá je neurčitá alebo je v rozpore s „ratio legis“ zákonného ustanovenia, podľa ktorého bola dojednaná. Za neprijateľnú považuje súd prvej inštancie aj zmluvnú podmienku, ktorá vyjadruje finančný

záväzok spotrebiteľa za plnenie, ktoré mu po materiálnej stránke nie je dodané a slúži v skutočnosti záujmom dodávateľa (tzv. teória skutočného plnenia spomínaná najčastejšie v súvislosti s poplatkami v spotrebiteľských úverových vzťahoch).

6. Občiansky zákonník obsahuje demonštratívny výpočet neprijateľných zmluvných podmienok. To znamená, že súdu nebráni žiadna prekážka, aby vyvodil dôsledky zo zmluvného dojednaní v štandardnej formulárovej zmluve, ak spôsobuje hrubú nerovnováhu v právach a povinnostiach medzi dodávateľom a spotrebiteľom v neprospech spotrebiteľa podľa § 53 ods. 1 Občianskeho zákonníka.

7. Úverovú zmluvu súd prvej inštancie vzhľadom na povahu zmluvných strán považoval za spotrebiteľskú zmluvu podľa § 52 ods. 1 Občianskeho zákonníka v znení účinnom v čase uzavretia zmluvy, pričom skutočnosť, že sa jedná o spotrebiteľský právny vzťah nebola medzi stranami ani sporná. Z formy a obsahu zmluvy je zrejmé, že sa jedná o tzv. „formulárovú“ zmluvu, ktorej predtlač formulára mal žalovaný už pripravený a dopisoval do neho iba konkrétne údaje týkajúce sa žalobkyne, ktorá obsah zmluvy – jednotlivé zmluvné dojednanie ohľadom práv a povinností zmluvných strán – žiadnym podstatným spôsobom nemohla ovplyvniť, ani neovplyvnila. Spotrebiteľská zmluva v zmysle prijatej úpravy nesmie obsahovať ustanovenia, ktoré spôsobujú značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach zmluvných strán v neprospech spotrebiteľa a pokiaľ zmluva obsahuje takéto neprijateľné podmienky, tak tieto sú neplatné.

8. Konštatoval, že predtým ako súd môže pristúpiť k preskúmaniu nekalosti zmluvnej podmienky, musí dospieť k záveru, či nejde o zmluvné podmienky, ktoré sa týkajú hlavného predmetu plnenia a primeranosti ceny, ak tieto zmluvné podmienky sú vyjadrené určito, jasne a zrozumiteľne alebo ak boli neprijateľné podmienky individuálne dojednané. Dospel k záveru, že zmluvné podmienky sa netýkajú hlavného predmetu plnenia.

9. Vo vzťahu k posúdeniu individuálnosti zmluvných dojednaní je kľúčom k pochopeniu individuálneho zmluvného dojednaní práve možnosť spotrebiteľa svojou vlastnou aktivitou a konaním ovplyvniť obsah a podstatu zmluvnej podmienky. Takáto možnosť je podľa ustanovení Občianskeho zákonníka sústredená výhradne v úprave procesu rokovania o zmluve, ktoré predstavuje jediné štádium, kedy môže spotrebiteľ ovplyvniť obsah zmluvy a jej podmienky. Preto aj odsek 2 (§ 53 ods. 2 OZ) je potrebné vykladať v intenciách vzniku spotrebiteľskej zmluvy ako dvojstranného právneho úkonu pri dojednávani ktorého adresát ponuky alebo návrhu tento akceptuje, pričom predtým sa s ním mal možnosť oboznámiť a návrh modifikovať. Ak nebudú dané podmienky a možnosť spotrebiteľa zmeniť návrh zmluvnej podmienky, t. j. zmeniť jej obsah, a tým v parciálnej časti predložiť dodávateľovi nový návrh, nebude možné za žiadnych okolností hovoriť o priestore na vznik individuálnych dojednaní. Iba dôsledné garantovanie a vykonávanie práv spotrebiteľa v predzmluvnej fáze a pri dojednávani zmluvy s dosahom na reálne zmeny ich podmienok, bude vytvárať relevantný priestor vzniku individuálneho zmluvného dojednaní. (Števček, M., Dulak, A., Bajánková, J., Fečík, M., Sedlačko, F., Tomašovič, M. a kol. Občiansky zákonník I. § 1 - 450. 2. vydanie. Komentár. Praha: C. H. Beck, 2019, s. 574). Zmluvné podmienky v zmluve sú predtlačené na formulári, vopred pripravené, teda o ich individuálnom dojednaní nemôže byť ani reč. Z výsluchu žalobkyne vyplynulo, že žalovaný jej dal podpísať množstvo papierov a nič jej vysvetlené nebolo.

10. Súd prvej inštancie v ďalšom skúmal, či napadnuté zmluvné dojednanie spôsobujú značnú nerovnováhu v neprospech spotrebiteľa (§ 53 ods. 1 OZ).

11. Neprijateľnou zmluvnou podmienkou je podmienka, ktorá vyvoláva v neprospech spotrebiteľa ako slabšej zmluvnej strany hrubú nerovnováhu. Znaky neprijateľnej zmluvnej podmienky napĺňa nielen podmienka, ktorá je neprimeraná (napr. neprimeraná sankcia za porušenie záväzku spotrebiteľa), ale aj podmienka, ktorá je neurčitá alebo je v rozpore s „ratio legis“ zákonného ustanovenia, podľa ktorého bola dojednaná. Za neprijateľnú považuje súd aj zmluvnú podmienku, ktorá vyjadruje finančný záväzok spotrebiteľa za plnenie, ktoré mu po materiálnej stránke nie je dodané a slúži v skutočnosti záujmom dodávateľa (tzv. teória skutočného plnenia).

12. Občiansky zákonník obsahoval v znení účinnom v čase uzavretia zmluvy demonštratívny výpočet neprijateľných zmluvných podmienok. To znamená, že súdu nebráni žiadna prekážka, aby vyvodil dôsledky zo zmluvného dojednaní štandardnej formulárovej zmluvy, ak spôsobuje hrubú nerovnováhu v právach a povinnostiach medzi dodávateľom a spotrebiteľom v neprospech spotrebiteľa podľa § 53 ods.

1 Občianskeho zákonníka. Žalobkyňa ako spotrebiteľka a ako slabšia strana sporu, nemala možnosť participovať na vytvorení formulárovej zmluvy a nepochybné je z hľadiska informovanosti a vyjednávacej pozície slabšou stranou (rozsudok Krajského súdu v Prešove sp. zn. 9CoCsp/19/2021).

13. Súd prvej inštancie posudzoval neprijateľnosť zmluvnej podmienky - poplatku za poskytnutie úveru: 57 eur, uvedenej v bode 6. Zmluvy o spotrebiteľskom úvere revolvingového typu. Poukázal pritom na body 59-63 odôvodnenia rozsudku Súdneho dvora C-714/22, z ktorého je nepochybné, že poplatok za poskytnutie úveru podlieha súdnemu prieskumu neprijateľnosti. Zároveň poukázal na rozsudky Súdneho dvora Európskej únie C – 565/21 z 16.03.2023, C-224/19 a C-259/19, C-229/19, C-776/19, C-212/20, C-405/21, C-321/23.

14. Za neprijateľnú zmluvnú podmienku sa považuje aj taká podmienka, ktorá vyvoláva v neprospech spotrebiteľa ako slabšej strany hrubú nerovnováhu. Znak neprijateľnej podmienky tak napĺňa nielen neprímeraná podmienka, ale i podmienka, ktorá je neurčitá a neprímeraná, či podmienka, ktorá je v rozpore s ratio legis zákonného ustanovenia podľa ktorého bola dojednaná. Súd prvej inštancie poukázal na to, že dojednanie o poplatku za poskytnutie úveru bolo zo strany žalovaného predformulované v zmluve a žalobkyňa jeho znenie nemohla nijako ovplyvniť, preto táto podmienka nebola so žalobkyňou ako spotrebiteľom individuálne dojednaná (§ 53 ods. 2 Občianskeho zákonníka), a preto podlieha súdnemu prieskumu. Vzhľadom na to, že táto zmluvná podmienka bola už v iných konaniach vyhlásená za neplatnú a ide o podmienku, ktorá sa uzatvára vo viacerých prípadoch, dodávateľ je povinný zdržať sa používania takejto podmienky alebo podmienky s rovnakým významom v zmluvách so všetkými spotrebiteľmi. Žalovaný ako dodávateľ má rovnakú povinnosť aj vtedy, ak mu na základe takejto podmienky súd uložil vydať spotrebiteľovi bezdôvodné obohatenie, nahradiť škodu alebo zaplatiť primerané finančné zadostučinenie.

15. Vo vzťahu k poplatku za uzatvorenie zmluvy súd prvej inštancie poukázal tiež na ust. § 53 ods. 4 písm. t) Občianskeho zákonníka, podľa ktorého za neprijateľné podmienky uvedené v spotrebiteľskej zmluve sa považujú najmä ustanovenia, ktoré požadujú od spotrebiteľa plnenie za službu, ktorej poskytnutie dodávateľom v prevažnej miere nesleduje záujmy spotrebiteľa.

16. Poplatok by mal korešpondovať nejakému predmetu plnenia. Žalovaný bližšie nešpecifikoval, aké skutočné plnenie dostáva spotrebiteľ, keď zaň má zaplatiť poplatok 57 eur, nakoľko za poskytnutie úveru spotrebiteľ zaplatí odmenu v podobe úrokov. Zákon o spotrebiteľských úveroch síce predpokladá okrem úrokov aj inštitút poplatku, ale je nevyhnutné, aby sa ním platilo skutočné plnenie spotrebiteľovi a v jeho záujme. Dá sa len predpokladať, že poplatok za poskytnutie úveru je zrejme poplatkom za akúsi administratívnu agendu s tým spojenú. Aj keby sa pripustil takýto vedľajší predmet plnenia, súd prvej inštancie považuje za neprijateľnú zmluvnú podmienku, ktorej zodpovedá poplatok za vedľajšie plnenie, ktoré si spotrebiteľ neobjednal a ktoré slúži výlučne v prospech dodávateľa. Súd prvej inštancie sa stotožnil a osvojil si argumentáciu Vrchného Krajského súdu Karlsruhe z 3.mája 2011 (17U 192/10), v ktorom sa konštatuje záver, že poplatky za spracovanie pri poskytnutí spotrebiteľského úveru sú neprijateľné: „Ak banka od spotrebiteľov požaduje poplatok za spracovanie pri poskytovaní spotrebiteľského úveru, poškodzuje tým spotrebiteľov a vystavuje ich neprijateľnému vedľajšiemu dojednaniu o cene“. Vyšší krajský súd potvrdil rozhodovaciu líniu, podľa ktorej je pre spotrebiteľa vždy neprijateľné spoplatňovanie akýchkoľvek úkonov a služieb dodávateľa, ktorými spotrebiteľovi neposkytuje skutočné protiplnenie, ale naopak tieto sú poskytované (vykonávané) vo vlastnom záujme dodávateľa.

17. Ak dodávateľ využíva spoplatnenie konkrétnych úkonov alebo služieb, môže na spotrebiteľa prenášať len také nákladové bremeno, ktoré bude sledovať prospech spotrebiteľa v prevažnej miere. Ak poskytovateľ úveru má riadne s odbornou starostlivosťou poskytovať úvery, teda podnikať podľa svojho licencovaného predmetu podnikania, nemôže poskytnúť úver bez toho, aby so spotrebiteľom uzatvoril zmluvu, ktorá v prípade spotrebiteľského úveru musela mať pod sankciou neplatnosti písomnú formu, čo je zrejme z ust. § 9 ods. 1 ZoSÚ. Ide teda o činnosť, ktorá je pre poskytovateľa úveru nevyhnutná na to, aby mohol spotrebiteľom poskytovať úvery a spotrebiteľia sú za poskytnuté úvery povinní zaplatiť odmenu.

18. Pokiaľ ide o dojednanie poplatku za poskytnutie úveru vo výške 57 eur (10 % z výšky poskytnutého spotrebiteľského úveru, ktoré si veriteľ hneď zrazí z poskytnutej čiastky), neprijateľnou zmluvnou

podmienkou je podmienka, ktorá vyvoláva v neprospech spotrebiteľa, ako slabšej zmluvnej strany, hrubú nerovnováhu. Znaky neprijateľnej zmluvnej podmienky napĺňa nielen podmienka, ktorá je neprimeraná (napr. neprimeraná sankcia za porušenie záväzku spotrebiteľa), ale aj podmienka, ktorá je neurčitá alebo je v rozpore s „ratio legis“ zákonného ustanovenia, podľa ktorého bola dojednaná. Dojednanie poplatku za poskytnutie úveru je neprijateľné s poukazom na ust. § 53 ods. 1 Občianskeho zákonníka, keďže spotrebiteľovi zaň nie je poskytnuté zo strany veriteľa žiadne protiplnenie. Odplatu za poskytnutie úveru predstavuje dojednaný úrok ako cena úveru, a preto nemôže obstať poplatok ani ako ďalšie plnenie toho istého charakteru a účelu, len pod iným názvom. Poplatky za služby spojené s administratívnou agendou navyše predstavujú plnenia, ktoré nie sú v záujme spotrebiteľa a konanie dodávateľa spočívajúce v účtovaní takýchto poplatkov možno hodnotiť vo vzťahu k spotrebiteľovi ako poškodzujúce. Z neprijateľnej zmluvnej podmienky žalovanému nevznikol nárok na plnenie voči žalobkyni, keďže neprijateľná zmluvná podmienka je neplatná (§ 53 ods. 5 Občianskeho zákonníka).

19. Súd prvej inštancie po posúdení zmluvnej podmienky používanej žalovaným v článku 8. Sankcie dospel k záveru, že ide o neprijateľnú zmluvnú podmienku. Nemal za preukázané, že žalovaný so žalobkyňou ustanovenie o zmluvnej pokute osobitne vyjednával. Text v bode 8. týkajúci sa zmluvnej pokuty hodnotil ako predtlačенý vopred naformulovaný, bez možnosti, aby mohla do textu, konkrétne výšky zmluvnej pokuty žalobkyňa zasiahnuť. Zmluvná pokuta je osobitný sankčný inštitút, ktorý by mal byť osobitne individuálne medzi stranami vždy dohodnutý. Žalobkyňa v prípade, ak chcela uzatvoriť zmluvu, mala možnosť len pristúpiť k týmto dojednaniam ako celku. Dôkazné bremeno preukázať, že dojednanie o zmluvnej pokute bolo individuálne dohodnuté pritom v zmysle § 53 ods. 3 Občianskeho zákonníka, bolo na žalovanom ako dodávateľovi, ktorý však v konaní individuálne dojednanie zmluvnej pokuty nepreukázal, a preto bolo nevyhnutným v súlade s ust. § 53 ods. 3 Občianskeho zákonníka predmetnú zmluvnú podmienku nepovažovať za individuálne dojednanú. Zmluvná podmienka o zmluvnej pokute bola navrhnutá vopred dodávateľom a i keď spotrebiteľ mal možnosť oboznámiť sa s ňou formálne pred podpisom zmluvy, nemohol a nebol schopný ovplyvniť obsah tejto podmienky a dosiahnuť dojednanie nižšej zmluvnej pokuty, príp. aby zmluvná pokuta bola dojednaná za iných podmienok, príp. aby nebola dojednaná vôbec.

20. Poukázal na rozhodnutia Súdneho dvora C–776/19 z 10.06.2021, C–212/20 z 18.11.2021 a C–405/21 z 13.10.2022, C–565/21 z 16.03.2023.

21. Zmluvná podmienka upravujúca sankcie bola zahrnutá do textu zmluvy, ktorý bol predformulovaný žalovaným a navyše písaný minimalizovaným písmom bez zvýraznenia dôležitých častí v zmluve. Samotná zmluvná pokuta bola zapracovaná do uvedeného textu zmätočne a nejasne. Z textu zmluvy vyplýva, že zmluvnú pokutu si mohol veriteľ uplatniť nielen v prípade omeškania tej-ktorej mesačnej splátky, ale opakovane aj v prípade omeškania trvajúceho viac ako tri mesiace, následkom čoho sa stal záväzok zo zmluvy v plnom rozsahu splatným, vrátane zákonného úroku z omeškania. Súčasne z obsahu zmluvného dojednania nevyplýva, dokedy si bol veriteľ oprávnený takúto zmluvnú pokutu voči spotrebiteľovi uplatňovať. Preto súd prvej inštancie dospel k jednoznačnému záveru, že uvedené zmluvné dojednanie nespĺňa predpoklady individuálneho dojednania zmluvnej pokuty, je neurčité a nejasné a tak ako bolo zapracované, rozhodne spôsobovalo značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach účastníkov zmluvného vzťahu na úkor žalobkyne ako spotrebiteľa.

22. Na záver súd prvej inštancie dodal, že všetky zmluvné dojednanie, ktoré boli vyhlásené rozsudkom za neprijateľné, boli už právoplatne vyhlásené za neprijateľné.

23. O trovách konania súd prvej inštancie rozhodol na základe ustanovení § 255 ods. 1 a 2, § 262 ods. 1, 2 CSP, pričom žalobkyňa bola v konaní úspešná v plnom rozsahu, preto má nárok na náhradu trov konania voči žalovanému v rozsahu 100 %. Žiadne dôvody hodné osobitného zreteľa pre nepriznanie náhrady trov konania úspešnej žalobkyni v konaní zistené neboli.

24. Proti tomuto rozsudku, výrokom III., V. a VII., podal v zákonnej lehote odvolanie žalovaný z dôvodov podľa § 365 ods. 1 písm. b), d), f) a h) CSP. Navrhol, aby odvolací súd rozsudok v napádanom rozsahu zrušil a vec vrátil súdu prvej inštancie na ďalšie konanie. Žalovaný si uplatnil nárok na náhradu trov za odvolacie konanie a trovy právneho zastúpenia v odvolacom konaní, a to v plnom rozsahu.

25. Namietal, že súd prvej inštancie rozhodol napádaným výrokom III. v rozpore so zákonom, v rozpore so stanoviskom Národnej banky Slovenska a v rozpore s rozhodovacou praxou Najvyššieho súdu SR, ktorá je ustálená a od ktorej odklon konajúci v rozpore s článkom 2 ods. 2 CSP a v rozpore s § 220 ods. 3 CSP ani nezdôvodnil. Povinnosť rešpektovať ustálenú rozhodovaciu prax najvyšších súdnych autorít, resp. povinnosť dôkladne a presvedčivo odôvodniť prípadný odklon od nej pritom zaťažuje všetky všeobecné súdy Slovenskej republiky (uznesenie Najvyššieho súdu SR z 11.12.2019, sp. zn.: 3Obdo/64/2019). Súd prvej inštancie v rozpore so zákonom nerešpektoval ani relevantnú súdnu prax Najvyššieho súdu SR vo veci poplatku za poskytnutie úveru.

26. Najvyšší súd SR v rozhodnutí sp. zn. 7Cdo/294/2019 poukázal na to, že z označenia sporného poplatku vyplýva, že ide o poplatok za poskytnutie úveru, t. j. za úkony na strane veriteľa, ktoré sú nevyhnutné pre uzavretie zmluvy a ktoré sú jeho internou záležitosťou a súčasťou jeho nákladov, teda za úkony veriteľa súvisiace s poskytnutím úveru ako vypracovanie zmluvy a jej uzavretie a pod. Poplatok za poskytnutie úveru teda predstavuje cenu za poskytovanie služby veriteľom, pričom možnosť jeho uplatňovania pripúšťa zák. č. 129/2010 Z. z. a táto možnosť vyplýva aj z judikatúry SD EÚ. Nemožno teda v súvislosti s dojednaním poplatku za poskytnutie úveru dospieť k záveru o existencii nekalej zmluvnej podmienky.

27. Najvyšší súd SR v rozhodnutí sp. zn. 5Cdo/47/2019 pokiaľ ide o poplatok za poskytnutie úveru vo výške 120,- eur uviedol, že z označenia poplatok za poskytnutie úveru je jednoznačné, že má ísť o poplatok za poskytnutie úveru, t. j. za úkony zo strany veriteľa súvisiace s poskytnutím úveru, ako napr. oslovenie dlžníka, zistenie jeho údajov, vypracovanie a uzavretie konkrétnej zmluvy, a teda úkony na strane veriteľa, ktoré sú nevyhnutné pre uzavretie konkrétnej zmluvy, ktoré sú internou záležitosťou veriteľa a súčasťou jeho nákladov. Práve poplatok za poskytnutie úveru predstavuje cenu za poskytovanie doplnkovej služby žalovanou, možnosť jeho uplatňovania pripúšťajú aj predpisy upravujúce spotrebiteľské vzťahy (samotný zákon o spotrebiteľských úveroch na viacerých miestach vyslovene odkazuje na platenie poplatkov).

28. Najvyšší súd SR v rozhodnutí sp. zn. 4Cdo/292/2021 uviedol, že poplatok za poskytnutie úveru predstavuje cenu za poskytovanie služby veriteľom a nemožno teda v súvislosti s dojednaním poplatku za poskytnutie úveru dospieť k záveru o existencii neprijateľnej zmluvnej podmienky.

29. Podľa názoru žalovaného výrok III. je v rozpore s rozhodnutím Súdneho dvora EÚ. Súdny dvor EÚ vo veci C-621/17 uviedol, že „Článok 4 ods. 2 a článok 5 smernice Rady 93/13/EHS z 5. apríla 1993 o nekalých podmienkach v spotrebiteľských zmluvách sa majú vykladať v tom zmysle, že z požiadavky, podľa ktorej musí byť zmluvná podmienka formulovaná jasne a zrozumiteľne, nevyplýva povinnosť, aby také zmluvné podmienky, o aké ide vo veci samej, ktoré neboli individuálne dohodnuté a sú obsiahnuté v zmluve o úvere uzatvorenej so spotrebiteľmi, pričom presne určujú sumu poplatkov za správu a poplatku za poskytnutie úveru, ktoré znáša spotrebiteľ, spôsob ich výpočtu a dátum ich splatnosti, tiež podrobne špecifikovali všetky služby poskytované ako protihodnota dotknutých súm.“

30. Výrok III. je v rozpore aj s rozhodnutím Krajského súdu v Prešove č.k. 23CoCsp/6/2022 zo dňa 20.4.2023, ktorý potvrdil rozsudok Okresného súdu Prešov č.k. 29Csp/9/2022-40 zo dňa 1.6.2022, ktorým bola žaloba o určenie neprijateľnej zmluvnej podmienky ohľadom spracovateľského poplatku a poplatku za správu úveru voči žalovanej Tatra banke a. s. zamietnutá.

31. Výrok III. rozsudku je nezákonným. Súd prvej inštancie sa pri rozhodovaní vôbec nezaoberal tým, že ide o zákonom dovolený poplatok (zákon č. 129/2010 Z.z. nezakazuje poplatok za poskytnutie úveru na rozdiel od napríklad iných druhov poplatku).

32. Vo vzťahu k výroku V. rozsudku žalovaný uviedol, že zákonným predpokladom pre záver o neprijateľnej zmluvnej podmienke je, aby (a) išlo o ustanovenie spôsobujúce protiprávny stav, súčasne o (b) ustanovenie, ktoré sa odchyľuje od právnej úpravy, a zároveň (c) aby spôsobovalo značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach na úkor spotrebiteľa.

33. Neprijateľnou zmluvnou podmienkou je iba podmienka, ktorá v rozpore so zákonom alebo mimo zákonnej úpravy vyvoláva v neprospech spotrebiteľa, ako slabšej zmluvnej strany, hrubú nerovnováhu. Značnú nerovnováhu je podľa Najvyššieho súdu SR možné vysvetľovať ako právne postavenie

spotrebiteľa, ktoré mu v rozpore so zákonom nedovoľuje alebo značne obmedzuje uplatňovanie nárokov, prostredníctvom ktorých sa domáha riadneho plnenia zo zmluvy, nápravy už prijatého plnenia alebo ktoré sa týkali možnosti od odstúpenia od zmluvy. Čo treba rozumieť "značnou nerovnováhou", možno vydedukovať z úpravy neprijateľných podmienok upravených v odseku 4 ustanovenia § 53 Občianskeho zákonníka.

34. Za „neprijateľnú podmienku“ tak nemožno považovať ustanovenie, ktoré preberá obsah zákona a zodpovedá jeho zneniu a to len preto, že na základe nej má spotrebiteľ niečo plniť, strpieť a pod. (pretože v dôsledku takéhoto výkladu by za neprijateľnú podmienku bolo možné považovať aj zmluvné ustanovenie o povinnosti zaplatiť kúpnu cenu, splatiť úver a podobne). Za neprijateľnú podmienku sa podľa rozhodovacej praxe Súdneho dvora EÚ nepovažuje také ustanovenie, ktoré preberá obsah právnej normy (zákona). Toto vyslovil napríklad vo veci C-34/13, výrok 2. rozsudku : „Článok 1 ods. 2 smernice 93/13 sa má vykladať v tom zmysle, že zmluvná podmienka obsiahnutá v zmluve, ktorú uzavrel predajca alebo dodávateľ so spotrebiteľom, je vylúčená z pôsobnosti tejto smernice len vtedy, ak uvedená zmluvná podmienka odráža obsah záväzného zákonného alebo regulačného ustanovenia, čo overiť prináleží vnútroštátnemu súdu.“ Za neprijateľnú podmienku sa nepovažujú ani ustanovenia zmluvy o cene plnenia a o predmete plnenia.

35. Právna úprava spotrebiteľských zmlúv v § 52 a nasl. Občianskeho zákonníka obsahuje špecifickú úpravu konkrétnych otázok a tiež aj špecifickú úpravu týchto otázok pre konkrétne druhy/ typy spotrebiteľských vzťahov. Typickým príkladom sú napríklad zmluvy o finančných službách, pre ktoré právna úprava buď vylučuje použitie všeobecnej úpravy (porov. § 53 ods. 14, 15 a 16) alebo zavádza samostatnú špecifickú úpravu. Takýmto príkladom je úprava sankcií za omeškanie spotrebiteľa s plnením záväzku zo zmluvy, ktorej predmetom je poskytnutie peňažných prostriedkov spotrebiteľovi za odplatu. Uvedená úprava je zahrnutá do § 53b ods. 1 Občianskeho zákonníka.

36. Ustanovenie § 53b ods. 1 bolo do Občianskeho zákonníka doplnené novelou vyplývajúcou zo zákona č. 129/2010 Z.z. Konajúci súd pri rozhodovaní ani len nepostupoval podľa § 53b Občianskeho zákonníka. Ním vydané rozhodnutie je tak podľa žalovaného nerešpektovaním zákona. A neaplikoval ani vykonávacie ustanovenia k § 53b Občianskeho zákonníka, ktoré regulujú maximálnu výšku sankcií. Odôvodnenie výroku VIII. nemá oporu v žiadnom právnom predpise a je len prejavom svojvôle konajúceho súdu. Vykonávacím predpisom pre uvedené zákonné ustanovenie bolo nariadenie vlády č. 87/1995 Z.z., na ktoré sa o.i. v návrhu na začatie konania aj poukázalo.

37. Zmluvná pokuta 0,04 % denne znamená, že je závislá od doby trvania omeškania. Nejde teda o paušálnu sumu za porušenie povinnosti. V ročnom vyjadrení znamená 14,6 %, čo je hodnota neprevyšujúca 3-násobok úrokovej sadzby úroku z omeškania (3x 5,00 % ročne). Okrem toho, na čo súd prvej inštancie vôbec neprihliadol, je obmedzenie v článku 8., ods. 8.3., kedy zmluvná pokuta spolu s úrokom z omeškania nesmú spolu prevýšiť priemernú hodnotu ročnej percentuálnej miery nákladov naposledy zverejnenú podľa zákona č. 129/2010 Z.z. pred vznikom omeškania o viac ako 5 percentuálnych bodov ročne a súčasne nesmú prevýšiť trojnásobok úrokov z omeškania podľa nariadenia vlády č. 87/1995 Z.z.; za rozhodujúcu sa považuje ročná percentuálna miera nákladov pre obdobný typ spotrebiteľského úveru.

38. Ustanovenie zmluvy plne korešponduje s právnou úpravou. Uplatnený nárok na zmluvnú sankciu a úrok z omeškania môžu podľa výslovnej úpravy dosiahnuť trojnásobok úrokovej sadzby úroku z omeškania. Ak sa tak stane, tak od daného dňa je možné uplatňovať len zákonný úrok z omeškania. Zákonodarca právne aproboval dojednanie rovnaké ako je uvedené v zmluve.

39. Výška zmluvnej pokuty je tak priamo úmerná a závislá od doby, ktorá uplynula odo dňa splatnosti zabezpečenej pohľadávky. Z pohľadu primeranosti zmluvnej pokuty je na mieste hodnotiť inak zmluvnú pokutu dojednanú vo forme pevne stanovenej čiastky a zmluvnú pokutu dojednanú vo forme určitej sadzby za určené časové obdobie. Výšku zmluvnej pokuty nemožno posudzovať len z jej celkovej výšky, ak je dôsledkom dlhodobého omeškania a s tým spojeným navyšovaním o inak primeranú „dennú sadzbu“ zmluvnej pokuty. Opačný záver je neakceptovateľný, lebo by vo svojom dôsledku zvýhodňoval dlžníka (čím dlhšie by dlžník svoje povinnosti neplnil, tým viac by bol zvýhodnený pri posudzovaní prípadnej neprimeranosti výšky zmluvnej pokuty) a znamenal by spochybnenie funkcií, ktoré má zmluvná pokuta plniť. Dlžník mohol a môže zabrániť rastu celkovej výšky zmluvnej pokuty tým, že by v čo

najkratšom čase splnili svoju povinnosť vrátiť dlžnú sumu, na ktorú sa zmluvne zaviazal (rozsudok Najvyššieho súdu Českej republiky z 22. novembra 2006, sp. zn. 33Odo/61/2005, obdobne aj rozsudok Najvyššieho súdu Českej republiky z 24. júna 2009, sp. zn. 33Odo/1779/2006).

40. Žalovaný poukázal aj na závery vyplývajúce z rozsudku Najvyššieho súdu SR sp. zn. 5Cdo/61/2023 zo dňa 27.3.2024 a sp. zn. 4Cdo/191/2022 zo dňa 26.1.2023, ktorý sa síce zaoberá problematikou výšky odplaty pri spotrebiteľských úveroch v nadväznosti na § 53 ods. 6 Občianskeho zákonníka a zákonný limit odplaty v § 1a ods. 1 nariadenia vlády SR č. 87/1995 Z.z., keďže niektoré súdy napriek tejto právnej úprave posudzujú samostatne výšku zmluvného úroku (ako jednej súčasti odplaty) so zásadou dobrých mravov, pričom dovolací súd uviedol, že ide o nesprávny postup zasahujúci do princípu právnej istoty. Rozhodujúca totiž podľa neho je právna úprava zavádzajúca limit pre výšku odplaty a pokiaľ zmluvné úroky nepresiahnu tento limit (za predpokladu, že iná odplata nebola dohodnutá), potom nie je možné dohodu o úrokoch posudzovať podľa § 3 ods. 1 Občianskeho zákonníka. Tento záver možno aplikovať aj pri sankciách, teda aj pri zmluvnej pokute, ktorej výška je v súlade s právnou úpravou a teda nemožno dospieť k záveru o jej neprimeranosti. Podľa európskej judikatúry test neprijateľnosti zmluvnej podmienky sa vykonáva v porovnaní s právnou úpravou príslušného členského štátu. Ide vlastne o skúmanie podmienky „hrubej nerovnováhy“ teda, či zmluvná podmienka nepredstavuje odklon od zákonnej úpravy v neprospech spotrebiteľov. Poukázať možno na rozsudok Súdneho dvora EÚ vo veci C-321/22 zo dňa 23.11.2023. Podľa neho značná nerovnováha môže vyplývať zo samotnej skutočnosti dostatočne závažného narušenia právneho postavenia, v ktorom sa spotrebiteľ nachádza na základe platných vnútroštátnych predpisov, či už formou zúženia obsahu práv, ktoré mu podľa týchto predpisov vyplývajú zo zmluvy, prekážky v ich výkone alebo tiež formou prenesenia dodatočnej povinnosti, ktorú vnútroštátne predpisy nestanovujú, na spotrebiteľa.

41. Pretože výrok o náhrade trov konania je závislý od rozhodnutia vo veci samej, potom za nesprávny a nezákonný považuje žalovaný aj tento závislý výrok o náhrade trov konania.

42. Žalobkyňa vo vyjadrení k odvolaniu poukázala na rozsudky Krajského súdu v Prešove, ktorými boli práve vo vzťahu k žalovanej určené za neprijateľné totožné zmluvné podmienky, a to rozsudok Krajského súdu v Prešove sp. zn. 7CoCsp/10/2024 zo dňa 10.12.2024 (posudzovaná úverová zmluva zo dňa 05.10.2017 obsahujúca identické zmluvné ustanovenia) a rozsudok Krajského súdu v Prešove sp. zn. 11CoCsp/12/2024 zo dňa 28.11.2024 (posudzovaná úverová zmluva zo dňa 21.11.2017 obsahujúca identické zmluvné ustanovenia). Citovala ust. § 53a ods. 1 Občianskeho zákonníka a čl. 2 ods. 1 CSP.

43. Pokiaľ žalovaný vo vzťahu k poplatku za poskytnutie úveru v odvolaní poukazuje na rozhodnutia Najvyššieho súdu SR sp. zn. 7Cdo/294/2019, sp. zn. 5Cdo/47/2019 alebo sp. zn. 4Cdo/292/2021, tak tieto rozhodnutia sú už prekonané vzhľadom na aktuálnu rozhodovaciu prax Súdneho dvora EÚ, podľa ktorej je citovaná vnútroštátna judikatúra v rozpore s ústavným právom. Poukázala na aktuálny rozsudok Súdneho dvora EÚ vo veci C-280/24 zo dňa 05.06.2025. Rovnako odkázala na odôvodnenie rozsudku Súdneho dvora EÚ vo veci C-714/22, na ktorý poukázal aj súd prvej inštancie v odvolaní napadnutom rozsudku.

44. Žalovaný vo vzťahu k poplatku za poskytnutie úveru opomína ťažiskovú argumentáciu, a to posúdenie predmetného poplatku skrz ustanovenie § 53 ods. 4 písm. t) OZ.

45. Uviedla, že je mylná predstava žalovaného, pokiaľ zamietnutie žaloby v časti o určenie neprijateľnosti poplatku za poskytnutie úveru opiera o rozsudok Súdneho dvora EÚ vo veci C-621/2017 z 03.10.2019. V tomto konaní pred SD EÚ sa posudzovalo maďarské spotrebiteľské právo, ktoré nie je zhodné so slovenským spotrebiteľským právom.

46. Smernica Rady 93/13/EHS nevyžaduje plnú harmonizáciu, preto § 53 ods. 4 písm. t) OZ nie je v rozpore so Smernicou, a preto ani rozsudok SD EÚ C-621/17 nijakým spôsobom neruší slovenskú právnu úpravu obsiahnutú v § 53 ods. 4 písm. t) OZ a navyiac, ak ustanovenie § 53 ods. 4 písm. t) OZ, ani nie je v žiadnom rozpore s rozsudkom SD EÚ vo veci C-621/17, ale je s ním v zhode, nakoľko § 53 ods. 4 písm. t) OZ ani podrobnú ani žiadnu špecifikáciu všetkých služieb poskytnutých ako protihodnotu dotknutých poplatkov, nevyžaduje.

47. Opätovne vo vzťahu k Smernici Rady 93/13/EHS zdôraznila, že v čl. 3 ods. 3 ustanovila, že príloha obsahuje indikatívny nevyčerpávajúci zoznam podmienok, ktoré sa môžu považovať za nekalé, a to na účely minimálnej harmonizácie. Nič preto nebráni tomu, aby národná právna úprava poskytla spotrebiteľom ochranu pred neprijateľnými zmluvnými podmienkami vo väčšom rozsahu a na účely minimálnej harmonizácie slúži Smernica na inšpirovanie národných zákonodarcov. Vychádzajúc z tohto konceptu, slovenský zákonodarca v § 53 ods. 4 OZ transponoval postupne viaceré zmluvné podmienky a postupne tento zoznam rozširoval.

48. Vo vzťahu k zmluvnej pokute žalobkyňa poukázala na rozsudok Súdneho dvora EÚ vo veci C-598/21 zo dňa 09.11.2023, konkrétne bod 70. a 71. V zmysle citovaného rozsudku neobstojí tvrdenie žalovaného, že má ísť o akési preklenutie znenia právneho predpisu do zmluvy, keďže nejde o kogentné ustanovenie. Napadnuté dojednanie totiž žalovanému ako veriteľovi umožňuje sankcionovať omeškanie spotrebiteľa zmluvnou pokutou v rozsahu súčtu všetkých sankcií za omeškanie, medzi ktoré patrí okrem iných aj úrok z omeškania a náhrada škody, a to v plnej výške. To znamená, že žalovaný, by v prípade platnosti tejto zmluvnej podmienky bol od spotrebiteľa oprávnený požadovať v súhrne sankcie za omeškanie vo výške presahujúcej limit stanovený nariadením vlády č. 87/1995 Z. z., keďže popri úroku z omeškania by bol oprávnený požadovať aj zmluvnú pokutu a náhradu škody.

49. Z formulácie neprijateľnej zmluvnej podmienky nevyplýva, že by zmluvná pokuta mohla byť uplatňovaná len do výšky istiny úveru ako to vyplýva z § 3a ods. 3 nariadenia vlády SR č. 87/1995 Z.z., keďže nie je možné vychádzať z toho, že veriteľ by si v takom prípade (teda ak by zmluvná pokuta dosiahla istinu úveru) zmluvnú pokutu už neuplatňoval z dôvodu, že by to bolo v rozpore s právnou úpravou. Posudzovanie neprijateľnej zmluvnej podmienky totiž závisí od formulácie konkrétnej zmluvnej podmienky, či by teoreticky a teda objektívne mohla viesť k situácii spôsobujúcej jej neprijateľnosť, teda vedúcej k hrubej nevyváženosti vzťahu účastníkov zmluvy v neprospech spotrebiteľa. V danom prípade z formulácie neprijateľnej zmluvnej podmienky vyplýva možnosť uplatnenia zmluvnej pokuty aj úrokov z omeškania a náhrady škody a to aj v prípade, ak zmluvná pokuta dosiahne istinu úveru, keďže ustanovenie o zmluvnej pokute nie je formulované tak, že platí len do doby pokiaľ zmluvná pokuta nedosiahne istinu úveru.

50. Neprijateľnosť zmluvnej pokuty nespočíva v tom, že by obsahovala inštitút, ktorý právna úprava nepozná alebo v rozsahu, ktorý právna úprava nepripúšťa, ani v tom, že by bola neplatnou podľa všeobecných ustanovení OZ. Za neprijateľnú zmluvnú podmienku treba považovať takú, ktorá nebola individuálne dojednaná a spôsobuje značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach zmluvných strán v neprospech spotrebiteľa (§ 53 ods. 1 OZ). V súdnej veci to vníma žalobkyňa tak, že ak by spotrebiteľ predmetnú zmluvnú pokutu chcel alebo ju mohol ovplyvniť a bola by vykompenzovaná aj nejakou protihodnotou, zo strany veriteľa, ktorý by dával do pomeru povinnosť dlžníka s nejakým právom alebo výhodou, tejto zmluvnej pokute zodpovedajúcou, mohlo by sa dôjsť k záveru, že sa nejedná o neprijateľnú zmluvnú podmienku.

51. Ak však veriteľ za omeškanie okrem regulárnych úrokov uložil spotrebiteľovi aj ďalšiu sankciu za omeškanie, ktorú vo formulárovej zmluve nemohol odmietnuť, ak chcel úver získať, využil tým obchodník svoju mocenskú nadvládu nad spotrebiteľom. Mal len dve možnosti, buď úver prijať s podmienkami stanovenými obchodníkom alebo úver neprijať. Na vyjednávanie nemal žiaden priestor.

52. Poukázala aj na rozhodovacia prax súdov, že ak súdy rozhodujú o zmluvných podmienkach ako sú zrážky zo mzdy a ďalšie zabezpečovacie inštitúty, dohody o uznaní dlhu, dohody o predĺžení premlčacích dôb, následky odstúpenia od zmluvy, určité prípady postúpení pohľadávok, niektoré výpovede zmlúv, určité rozhodcovské doložky, určité plnenia spotrebiteľa tretej osobe, rôzne administratívne poplatky, pokuty telefónnych operátorov, atď., tak určujú neprijateľnosť zmluvných podmienok nie preto, že ide o právne inštitúty, ktoré sú právom zakázané, ale sú neprijateľnými preto, lebo sú neprijateľnými v zmysle § 53 ods. 1 OZ.

53. Navyiac, neprijateľnosť zmluvnej podmienky sa podľa § 53 ods. 1 OZ hodnotí so zreteľom na povahu tovaru alebo služieb, na ktoré bola zmluva uzatvorená a na všetky okolnosti súvisiace s uzatvorením zmluvy v dobe uzatvorenia zmluvy a na všetky ostatné podmienky zmluvy alebo na inú zmluvu, od ktorej závisí a nielen podľa toho, akú absolútne najvyššiu sankciu zákonodarca pripúšťa alebo že určitý právny inštitút ako taký nezakazuje.

54. Žalovaný ako dodávateľ nepredložil v konaní jediný dôkaz na preukázanie vedenia kontraktáčného procesu s dlžníkom, potom po skutkovej stránke, ani právnej stránke konajúci súd pri hodnotení dôkazov ani nemôže dôjsť k záveru, ktorý prezentuje žalovaný a zamietnuť v tejto časti žalobu. Otázka individuálneho kontraktáčného procesu preto patrí k podstatným skutočnostiam pri určovaní neprijateľnosti zmluvnej podmienky. V súdnej veci, zmluvná pokuta nielenže nebola individuálne dojednané, ale je aj neproporcionálna, na úkor spotrebiteľa.

55. Vzhľadom na znenie a obsah napadnutej zmluvnej podmienky nemožno očakávať, že rozumný spotrebiteľ by s takouto zmluvnou podmienkou súhlasil, pretože sa jedná iba o jednostranné zvýhodnenie dodávateľa. Z napadnutej zmluvnej podmienky nevyplývajú žiadne „výhody“ alebo „protiplnenia“ pre spotrebiteľa, preto nemožno dospieť k záveru, že možno „rozumne očakávať, že by tento spotrebiteľ súhlasil s dotknutou podmienkou po individuálnom dojednaní“ (viď rozsudok SD EÚ vo veci Aziz). Oprávnenie iba dodávateľa sankcionovať porušenie povinnosti zo strany spotrebiteľa a naopak absenciou oprávnenia spotrebiteľa taktiež si nárokovať zmluvnú pokutu v prípade porušenia zo strany dodávateľa, predstavuje značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach zmluvných strán.

56. Zmluvná pokuta je len jednostranná a týmto ustanovením sa sledujú len záujmy veriteľa na včasné plnenie dlžnej sumy zo strany dlžníka. Zmluvná pokuta bola dohodnutá len pre prípad omeškania dlžníka, nie však aj omeškania v plnení povinnosti veriteľa z čoho vyplýva, že porušenie povinnosti dlžníka je sankcionované viac ako porušenie zmluvných povinností veriteľa. Za takéto porušenie zmluvného dojednania môže veriteľ žiadať zákonné úroky z omeškania, v dôsledku čoho je zmluvná pokuta ďalšou (duplicitnou) sankciou za omeškanie.

57. Čo sa týka neprijateľnosti zmluvnej pokuty, tak pre súdnu vec je rozhodujúce, aby existovalo hoci aj len jedno právoplatné rozhodnutie, ktoré určuje predmetnú zmluvnú podmienku za neprijateľnú a teda absolútne neplatnú. Súdu je z jeho činnosti aj známy postoj žalovaného k judikovaným neprijateľným zmluvným podmienkam, ktorý nerešpektuje § 53a OZ a o to viac je žaloba na určenie neprijateľnosti zmluvných podmienok dôvodnejšia.

58. Obdobnú zmluvnú podmienku určila za neprijateľnú aj Slovenská obchodná inšpekcia rozhodnutím č. P/0436/07/11 z 15.03.2012. Podstatné však je, že o neprijateľnosti tejto zmluvnej podmienky už bolo súdmi Slovenskej republiky rozhodnuté pred mnohými rokmi a o jej neprijateľnosti súdy rozhodujú doposiaľ.

59. Súdna kontrola štandardných formulárových zmlúv je postavená na absolútnej neplatnosti neprijateľných klauzúl. Je podstatné a rozhodujúce, že napádaná zmluvná pokuta v spotrebiteľskej zmluve je objektívne spôsobilá poškodiť spotrebiteľa.

60. Je potrebné skúmať konanie žalovaného (dodávateľa a tvorca zmluvných podmienok), ako si plnil svoje zákonné povinnosti, najmä postupovať s odbornou starostlivosťou pri poskytovaní spotrebiteľského úveru.

61. Čo sa týka trov konania žalobkyňa uviedla, že v prípade, ak spotrebiteľ uspeje s vyhlásením aspoň jednej zmluvnej podmienky za neprijateľnú (v konkrétnom prípade právoplatným II., IV. a VI. výrokom rozsudku), tak mal v konaní úspech 100 % a prizná sa mu plná náhrada trov konania. Uvedené zodpovedá aj cieľom ochrany spotrebiteľa a možnosti nechať si konkrétnu zmluvnú podmienku posúdiť súdom a znášanie trov konania spotrebiteľom čo len čiastočne by ho mohlo od uplatňovania jeho práv odradiť.

62. Žalobkyňa navrhla postupom podľa § 390 CSP rozsudok súdu prvej inštancie v napadnutých výrokoch ako vecne správny potvrdiť. Žalobkyňa si uplatnila náhradu trov odvolacieho konania v plnom rozsahu.

63. Krajský súd v Prešove ako súd odvolací (§ 34 ods. 1 CSP) po zistení, že odvolanie bolo podané v zákonom stanovenej lehote (§ 362 ods. 1 CSP), oprávnenou osobou (§ 359 CSP) proti rozhodnutiu, proti ktorému je odvolanie prípustné (§ 355 ods. 1 CSP), preskúmal rozsudok súdu prvej inštancie ako aj konanie mu predchádzajúce v zmysle zásad vyplývajúcich z ust. § 379 a nasl. CSP, bez nariadenia

pojednávania (§ 385 CSP a contrario) s tým, že miesto a čas verejného vyhlásenia rozsudku oznámil na úradnej tabuli a webovej stránke odvolacieho súdu dňa 18.11.2025 a dospel k záveru, že odvolanie žalovaného nie je dôvodné.

64. Predmetom odvolacieho prieskumu, vychádzajúc z viazanosti odvolacieho súdu rozsahom i dôvodmi podaného odvolania, bolo posúdiť, či sa súd prvej inštancie dopustil žalovaným tvrdených vád rozhodnutia, a to podľa ust. § 365 ods. 1 písm. b/, d/, f/ a h) CSP, vychádzajúc pritom z konkrétnych dôvodov ako ich vymedzil odvolateľ v podanom odvolaní.

65. V odvolacom konaní z dispozičnej zásady vyplýva, že odvolací súd vec prejedná v medziach, v ktorých sa odvolateľ domáha prieskumu. Určením rozsahu napadnutia rozhodnutia súdu prvej inštancie odvolateľ nielen vymedzuje to, ohľadom akých výrokov u rozhodnutia súdu prvej inštancie nastal suspenzívny účinok odvolania, ale súčasne stanoví medze, v ktorých je odvolací súd oprávnený a povinný rozhodnutie súdu prvej inštancie preskúmať.

66. So zreteľom na obsah odvolania žalovaného bol v odvolacom konaní preskúmaný výrok III. napadnutého rozsudku, ktorým súd prvej inštancie rozhodol o určení neprijateľnosti zmluvnej podmienky - poplatku za poskytnutie úveru, výrok V. o určení neprijateľnosti zmluvnej podmienky - zmluvnej pokuty a súvisiaci výrok VII. o trovách konania. Keďže výroky I., II., IV. a VI. rozsudku žalovaný odvolaním nenapadol, neboli preto v odvolacom konaní predmetom preskúmania a ako také nadobudli právoplatnosť.

67. Odvolanie je riadnym opravným prostriedkom, ktorým sa strana sporu domáha, aby odvolací súd preskúmal rozhodnutie súdu prvej inštancie. Rozhodnutie súdu prvej inštancie podlieha prieskumu odvolacím súdom len z dôvodov, ktoré odvolateľ uvedie v podanom odvolaní, resp. podľa § 365 ods. 3 CSP doplní do uplynutia lehoty na podanie odvolania, keďže podľa § 380 ods. 1 CSP odvolací súd je odvolacími dôvodmi viazaný. Viazanosť odvolacími dôvodmi znamená, že odvolací súd pri svojom rozhodovaní môže prihliadať len na také pochybenia súdu prvej inštancie, ktoré odvolateľom boli uplatnené a zároveň vyšli v odvolacom konaní najavo a na iné pochybenia súdu prvej inštancie, ktoré by mohli byť v súlade s § 365 CSP dôvodom na podanie odvolania, odvolací súd prihliadať nemôže, aj keby takéto porušenia zistil. Uvedenie dôvodov, z akých sa rozhodnutie súdu prvej inštancie považuje za nesprávne, t.j. uvedenie odvolacích dôvodov, je aj zákonnou obsahovou náležitosťou odvolania podľa § 363 CSP. Zákonná povinnosť uviesť odvolacie dôvody znamená, že odvolateľ musí aj obsahovo vymedziť, prečo má za to, že je ten ktorý odvolací dôvod naplnený, a teda musí uviesť konkrétne tvrdenia a podprieť ich konkrétnymi dôkazmi na preukázanie toho ktorého ním tvrdeného odvolacieho dôvodu. Účelom odvolacieho konania totiž nie je, aby odvolací súd vyhodnocoval tvrdenia a dôkazy, ktoré strany uviedli a označili v konaní na súde prvej inštancie, ale odvolací súd posudzuje správnosť napadnutého rozhodnutia, a to len v kontexte odvolacích dôvodov, ktoré odvolateľ uvedie a obsahovo vymedzí do uplynutia lehoty na podanie odvolania.

68. Vychádzajúc z princípu viazanosti odvolacími dôvodmi, odvolací súd napadnuté rozhodnutie súdu prvej inštancie preskúmal len podľa obsahového vymedzenia žalovaným podaného odvolania a dospel k záveru, že súd prvej inštancie vykonal navrhnuté dôkazy potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností, na základe vykonaných dôkazov dospel k správnym skutkovým zisteniam a vec správne právne posúdil.

69. K odvolaciemu dôvodu v zmysle § 365 ods. 1 písm. b) CSP, podľa ktorého súd prvej inštancie nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces, odvolací súd uvádza, že medzi zložky práva na spravodlivý proces (right to fair trial) možno zaradiť predovšetkým právo na prístup k súdu, právo na súd zriadený zákonom, právo na nezávislý a nestranný súd, právo na zákonného sudcu, právo na prejednanie sporu v primeranej lehote, právo na riadne poučenie o procesných právach a povinnostiach, právo byť vypočutý, právo navrhovať dôkazy a vyjadrovať sa k nim, kontradiktórnosť konania, rovnosť zbraní, zákaz prekvapivých rozhodnutí, zákaz ľubovôle, právo na vyporiadanie sa so všetkými relevantnými skutočnosťami v konaní zo strany súdu, právo na riadne odôvodnenie rozhodnutia, právo na preskúmanie rozhodnutia. Porušenie ktoréhokoľvek čiastkového práva strany sporu postupom súdu síce predstavuje pochybenie súdu, avšak o naplnenie odvolacieho dôvodu v zmysle § 365 ods. 1 písm. b) CSP pôjde iba vtedy, ak nesprávny procesný postup súdu, znemožňujúci realizáciu práv strany sporu, dosiahne určitú intenzitu, ktorá odôvodní záver o tom, že celé konanie

sa javí ako nespravodlivé. Konkrétne pochybenie súdu preto musí byť hodnotené v kontexte celého konania. Žalovaný nekonkretizoval nesprávny procesný postup prvoinštančného súdu, ktorým by malo dôjsť k porušeniu práva na spravodlivý proces. Daná odvolacia námietka naplnená nebola.

70. K námietke inej vady, ktorá by mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci podľa ust. § 365 ods. 1 písm. d) CSP odvolací súd poznamenáva, že tento odvolací dôvod dopadá na také pochybenia v procesnom postupe súdu, ktoré nie sú subsumovateľné pod zostávajúce odvolacie dôvody. Takéto pochybenia sa stávajú relevantnými až za predpokladu, že mohli mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci. Takouto vadou môže byť napríklad nesprávne realizovaná manudukčná povinnosť súdu, vykonanie nezákonne získaného dôkazu bez splnenia predpokladu uvedeného v článku 16 ods. 2 CSP, porušenie viazanosti súdu inými rozhodnutiami v zmysle ust. § 193 CSP alebo napríklad posúdenie predbežnej otázky v rozpore s existujúcim rozhodnutím príslušného orgánu v zmysle ust. § 194 ods. 2 CSP, alebo akékoľvek iné pochybenia v procesnom postupe súdu, ktoré nie sú subsumovateľné pod ostatné odvolacie dôvody a mali za následok nesprávne rozhodnutie vo veci. V postupe súdu prvej inštancie odvolací súd neidentifikoval naznačené ani iné vady a žiadnu takúto vadu neuviedol ani odvolateľ.

71. K odvolaciemu dôvodu v zmysle § 365 ods. 1 písm. f) CSP odvolací súd uvádza, že skutkové zistenie nezodpovedá vykonaným dôkazom, ak výsledok hodnotenia dôkazov nie je v súlade s § 191 ods. 1 CSP (Dôkazy súd hodnotí podľa svojej úvahy, a to každý dôkaz jednotlivo a všetky dôkazy v ich vzájomnej súvislosti; pritom starostlivo prihliada na všetko, čo vyšlo počas konania najavo.), a to vzhľadom na to, že buď vzal do úvahy skutočnosti, ktoré z vykonaných dôkazov alebo prednesov strán sporu nevyplývali, ani inak nevyšli počas konania najavo, alebo opomenul rozhodujúce skutočnosti, ktoré boli vykonanými dôkazmi preukázané alebo vyšli počas konania najavo.

72. Nesprávne sú i také skutkové zistenia, ktoré založil na chybnom hodnotení dôkazov. Ide o situáciu, keď je logický rozpor v hodnotení dôkazov (v úsudku medzi porovnávanými skutočnosťami), príp. poznatkov, ktoré vyplývali z prednesov strán sporu alebo ktoré vyšli najavo inak, z hľadiska závažnosti (dôležitosti), zákonnosti, pravdivosti, eventuálne vierohodnosti alebo keď výsledok hodnotenia dôkazov nezodpovedá tomu, čo malo byť zistené spôsobom vyplývajúcim z § 185 - § 211 CSP. Pri hodnotení dôkazov je potrebné zohľadniť aj iné okolnosti, ako sú vzájomná nadväznosť, súlad alebo rozpor medzi skutočnosťami, ktoré z vykonaného dôkazu vyplývajú a podobne. Skutkové zistenie ako výsledok hodnotenia dôkazov nemôže byť zásadne správne, ak hodnotenie dôkazov súdom prvej inštancie nezodpovedá § 191 ods. 1 CSP, lebo hodnotil každý dôkaz len jednotlivo a nie aj v ich vzájomnej súvislosti. Skutkové zistenie nie je správne ani vtedy, ak medzi vykonaným dôkazom (jeho obsahom) a z neho vyvodeným (čiastkovým) skutkovým záverom, je zrejmy nesúlad.

73. Odvolací súd po oboznámení sa so spisovým materiálom dospel k záveru, že všetky skutkové zistenia vychádzajúce zo Zmluvy o spotrebiteľskom úvere revolvingového typu č. 8500105762 zo dňa 05.03.2015, na základe ktorých súd prvej inštancie vec posúdil sú správne a majú oporu vo vykonanom dokazovaní a v konaní súdu prvej inštancie nebol zistený žiaden z vyššie uvedených dôvodov preukazujúci nesprávne zistenie skutkového stavu.

74. K odvolaciemu dôvodu podľa § 365 ods. 1 písm. h) CSP, t. j. nesprávnemu právnemu posúdeniu veci súdom prvej inštancie odvolací súd uvádza, že právnym posúdením je činnosť súdu, pri ktorej zo skutkových zistení vyvodzuje právne závery a aplikuje konkrétnu právnu normu na zistený skutkový stav. Je to činnosť súdu spočívajúca v podradení zisteného skutkového stavu príslušnej právnej norme, ktorá vedie súd k záveru o právach a povinnostiach účastníkov právneho vzťahu. Nesprávnym právnym posúdením veci je omyl súdu pri aplikácii práva na zistený skutkový stav. O omyl ide vtedy, ak súd nepoužil správny právny predpis alebo ak síce aplikoval správny právny predpis, nesprávne ho ale interpretoval alebo ak zo správnych skutkových záverov vyvodil nesprávne právne závery (napr. Najvyšší súd SR, sp. zn. 7Cdo/7/2010). V rozhodnutí súdu prvej inštancie odvolací súd neidentifikoval opodstatnenosť tohto odvolacieho dôvodu.

75. V zhode so súdom prvej inštancie, ani odvolací súd nemal pochybnosti o tom, že vzťah medzi žalobkyňou a žalovaným je vzťahom spotrebiteľským, pretože uzatvorená zmluva je štandardnou formulárovou spotrebiteľskou zmluvou, kde žalovaný vystupoval v postavení dodávateľa, pretože pri uzatváraní spotrebiteľskej zmluvy konal v rámci predmetu svojej obchodnej alebo inej podnikateľskej

činnosti a žalobkyňa je spotrebiteľom, keďže pri uzatváraní a plnení spotrebiteľskej zmluvy nekonala v rámci predmetu svojej obchodnej alebo inej podnikateľskej činnosti. Odvolací súd na tomto mieste ešte zdôrazňuje, že základnou črtou spotrebiteľských zmlúv je to, že tieto sú pre spotrebiteľa vopred pripravené a nie je vytvorený priestor na dojednanie obsahu zmluvy alebo jej zmeny, pričom aj predmetná zmluva túto charakteristiku spĺňa.

76. K odvolacím námietkam žalovaného vo vzťahu k zmluvnej podmienke o poplatku za poskytnutie úveru vo výške 57 eur uvedenej v bode 6. Zmluvy o spotrebiteľskom úvere revolvingového typu č. 8500105762 zo dňa 05.03.2015 (výrok III. rozsudku súdu prvej inštancie) odvolací súd uvádza, že dojednanie o poplatku bolo žalovaným v zmluve o revolvingovom úvere predformulované a žalobkyňa nemohla zmeniť, ani obsah predmetnej podmienky ovplyvniť. Zmluvná podmienka upravujúca poplatok za poskytnutie úveru tak nebola so spotrebiteľom individuálne dojednaná (§ 53 ods. 2 Občianskeho zákonníka), preto podlieha súdnemu prieskumu. Vzhľadom na to, že táto zmluvná podmienka bola už v iných konaniach vyhlásená za neplatnú a ide o podmienku, ktorá sa uzatvára vo viacerých prípadoch, dodávateľ je povinný zdržať sa používania takejto podmienky alebo podmienky s rovnakým významom v zmluvách so všetkými spotrebiteľmi. Žalovaný ako dodávateľ má rovnakú povinnosť aj vtedy, ak mu na základe takejto podmienky súd uložil vydať spotrebiteľovi bezdôvodné obohatenie, nahradiť škodu alebo zaplatiť primerané finančné zadosťučinenie. Z aktuálnej rozhodovacej praxe je potrebné spomenúť rozsudok Krajského súdu v Prešove sp. zn. 7CoCsp/8/2025 zo dňa 18.08.2025, ktorým odvolací súd zmenil rozsudok súdu prvej inštancie a priamo voči žalovanému určil neprijateľnosť zmluvnej podmienky týkajúcej sa poplatku za poskytnutie úveru.

77. Vo vzťahu k námietke žalovaného o tom, že súd prvej inštancie nezdôvodnil odklon od rozhodovacej činnosti Najvyššieho súdu Slovenskej republiky, v ktorej sa dovolací súd k poplatku za poskytnutie úveru nestaval kriticky, odvolací súd poukazuje na aktuálnejší rozsudok Súdneho dvora Európskej únie zo dňa 05. júna 2025 vo veci C-280/24. Podľa tohto rozhodnutia článok 4 ods. 2 a článok 5 Smernice Rady 93/13/EHS z 05. apríla 1993 o nekalých podmienkach v spotrebiteľských zmluvách sa majú vykladať v tom zmysle, že bránia vnútroštátnej judikatúre, podľa ktorej zmluvná podmienka týkajúca sa poplatku za poskytnutie úveru, uvedená v zmluve o úvere uzavretej so spotrebiteľom, spĺňa požiadavku transparentnosti stanovenú v týchto ustanoveniach len z toho dôvodu, že jednak z názvu tohto poplatku vyplýva, že je úhradou za úkony vykonané veriteľom, ktoré sú potrebné na uzavretie tejto zmluvy a sú internou záležitosťou veriteľa a jednak, že výška uvedeného poplatku je v uvedenej zmluve presne určená. Článok 3 ods. 1 a článok 4 ods. 1 smernice 93/13 sa majú vykladať v tom zmysle, že zmluvná podmienka týkajúca sa „spracovateľského poplatku“, uvedená v zmluve o úvere uzavretej so spotrebiteľom, musí na to, aby splnila požiadavky stanovené v týchto ustanoveniach, zodpovedať skutočným službám alebo nákladom, ktoré spadajú primerane do rozsahu plnení, ktoré veriteľ poskytuje pri uzatváraní tejto zmluvy a ktoré sú na uzavretie tejto zmluvy potrebné, pričom je vylúčené, aby sa jednotlivé poplatky alebo služby, za ktoré sa tieto poplatky platia, akokoľvek prekrývali; takúto zmluvnú podmienku nemožno považovať za nekalú len z toho dôvodu, že na spotrebiteľa prenáša náklady na ekonomickú činnosť finančnej inštitúcie, pokiaľ neukladá spotrebiteľovi povinnosť platiť poplatky neprimerané nákladom súvisiacim s dotknutými službami alebo výške úveru.

78. S poukazom na rozsudok Súdneho dvora Európskej únie zo dňa 05. júna 2025 vo veci C-280/24, považuje odvolací súd rozhodnutia uvádzané žalovaným v odvolaní za prekonané.

79. Z rozsudku Súdneho dvora vyplýva, že veriteľ musí preukázať, že provízia (poplatok) zodpovedá skutočne poskytnutým službám a nákladom, ktoré vynaložil. Žalovaný uvedený v konaní nepreukázal. Správne preto konštatoval súd prvej inštancie, že poplatok by mal korešpondovať nejakému predmetu plnenia. Žalovaný nešpecifikoval, aké skutočné plnenie dostáva spotrebiteľ, keď zaň má zaplatiť poplatok 57 eur, nakoľko za poskytnutie úveru spotrebiteľ zaplatí odmenu v podobe úrokov. Samotné spoplatnenie úkonu uzatvorenia zmluvy v prevažnej miere nesleduje záujmy spotrebiteľa, je tu rovnaký záujem veriteľa na poskytnutí úveru spotrebiteľovi ako záujem spotrebiteľa na získaní úveru, a preto predstavuje neprijateľnú zmluvnú podmienku.

80. Odvolací súd sa stotožnil aj so záverom súdu prvej inštancie k zmluvnej podmienke uvedenej v Zmluve o spotrebiteľskom úvere revolvingového typu č. XXXXXXXXXXXX z 05.03.2015 v článku 8. Sankcie, v bode 8.1., 8.2. a 8.4.. Odvolací súd zdôrazňuje, že takáto zmluvná podmienka bola opakovane vyhlásená súdmi za neprijateľnú, a to konkrétne rozsudkom Okresného súdu Prešov sp.

zn. 20Csp/35/2021 v spojení s rozsudkom Krajského súdu v Prešove sp. zn. 11CoCsp/5/2022 zo dňa 21.07.2022, rozsudkom Okresného súdu Prešov sp. zn. 29Csp/19/2024 zo dňa 16.9.2024 v spojení s rozsudkom Krajského súdu v Prešove sp. zn. 27CoCsp/9/2024 zo dňa 30.01.2025, rozsudkom Okresného súdu Prešov sp. zn. 17Csp/154/2024 zo dňa 11.02.2025 v spojení s rozsudkom Krajského súdu v Prešove sp. zn. 12CoCsp/10/2025 zo dňa 19.06.2025, rozsudkom Okresného súdu Bardejov č.k. 3Csp/42/2024-61 zo dňa 26.2.2025 v spojení s rozsudkom Krajského súdu v Prešove sp. zn. 3CoCsp/15/2025 zo dňa 4.11.2025.

81. Z vyššie uvedených súdnych rozhodnutí nesporne vyplýva konštatovanie neprijateľnosti uvedenej zmluvnej podmienky, keďže táto bola zahrnutá do textu zmluvy, ktorý bol predformulovaný žalovaným, odkazujúc navyše i na malé písmo bez zvýraznenia dôležitých častí v zmluve. Odhliadnuc od malého písma, keďže v danom prípade je zmluva o úvere koncipovaná celá rovnako mierne zmenšeným písmom, ako aj odhliadnuc od toho, že zmluvná pokuta bola zapracovaná do uvedeného textu zmätočne a nejasne (z textu zmluvy vyplýva, že zmluvnú pokutu si mohol veriteľ uplatniť nielen v prípade omeškania tej-ktorej mesačnej splátky, ale opakovane aj v prípade omeškania trvajúceho viac ako tri mesiace, následkom čoho sa stal záväzok zo zmluvy v plnom rozsahu splatným, vrátane zákonného úroku z omeškania), súdy považovali za rozhodujúce, že uvedené zmluvné dojednanie nespĺňa predpoklady individuálneho dojednanie zmluvnej pokuty, táto nebola osobitne vyjednaná zmluvnými stranami, ale bola priamo vtelená do textu zmluvy, pričom vzhľadom na tento spôsob dojednanie sankcie v podobe zmluvnej pokuty je možné jednoznačne konštatovať, že spôsobuje značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach účastníkov zmluvného vzťahu na úkor žalobkyne ako spotrebiteľa.

82. Pokiaľ žalovaný argumentoval splnením zákonných limitácií sankcií, resp. existenciou zmluvných dojednaní, ktoré vytvárajú mechanizmus, ktorý garantuje naplnenie zákonných podmienok pre sankcie v zmluvách, ktorých predmetom je poskytnutie peňažných prostriedkov (§ 53b ods. 1 Občianskeho zákonníka), je potrebné zohľadňovať i tú skutočnosť, že táto úprava v konečnom dôsledku pre vyhodnotenie neprijateľnosti zmluvnej pokuty je irelevantná, nakoľko a priori došlo k núteniu dojednanie o zmluvnej pokute v rámci predformulovanej zmluvy. Za problematický je potrebné považovať najmä spôsob dojednanie zmluvnej pokuty. Občiansky zákonník vyžaduje pre platné dojednanie o zmluvnej pokute osobitnú pozornosť zmluvných strán.

83. Napokon je potrebné dodať, že veriteľ vtelením takýchto dojednaní do formulárových zmlúv prakticky bez výslovnej vôle spotrebiteľov ich zaťažuje sankciou zmluvnou pokutou - nad rámec štandardných úrokov z omeškania, čo v konečnom dôsledku predstavuje práve ten zásah a nepomer v právach a povinnostiach v neprospech spotrebiteľa. Jedná sa o dvojité postih za neplnenie povinnosti splácať úver riadne a včas, keďže v prípade omeškania s plnením peňažnej pohľadávky má už veriteľ nárok na zaplatenie úrokov z omeškania. Predmetné zmluvné dojednanie spôsobuje značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach zmluvných strán v neprospech spotrebiteľa aj tým, že zmluvnú pokutu by si veriteľ mohol uplatňovať bez ohľadu na dĺžku omeškania, a teda aj pri omeškaní v trvaní napr. jedného dňa by okrem omeškanej splátky žalovaný musel uhradiť navyše aj zmluvnú pokutu.

84. Záverom odvolací súd uzatvára, že dojednanie v bode 8. zmluvy (sankcie), ani nekorešponduje s právnou úpravou nariadenia vlády č. 87/1995 Z.z., ktorým sa vykonávajú niektoré ustanovenia Občianskeho zákonníka. Podľa bodu 8.4. zmluvy veriteľ má právo požadovať aj náhradu škody (ďalšia sankcia – akékoľvek iné plnenie za omeškania spotrebiteľa so splácaním peňažných prostriedkov podľa § 3a ods. 2 nariadenia vlády č. 87/1995 Z.z.), vzniknutej porušením povinností, čo ale nie je zohľadnené v bode 8.2. (a následne 8.3.) pri maximálnej výške sankcií, a preto táto podmienka nie je v súlade s § 3a ods. 1, ani 3 nariadenia vlády č. 87/1995 Z.z..

85. Odvolací súd nespochybňuje právo veriteľa zabezpečiť splnenie povinnosti dlžníka aj prostredníctvom zmluvnej pokuty, avšak nie spôsobom prezentovaným žalovaným.

86. Odvolací súd preto rozsudok súdu prvej inštancie vo výrokoch III., V. a VII. ako vecne správny podľa § 387 ods. 1 a 2 CSP potvrdil.

87. O trovách odvolacieho konania bolo rozhodnuté podľa § 396 ods. 1 CSP v spojení s § 255 ods. 1 CSP. Dôvodom takéhoto rozhodnutia o trovách konania bola skutočnosť, že žalovaný v odvolacom konaní nebol úspešný, preto nárok na náhradu trov odvolacieho konania vznikol plne úspešnej žalobkyne

v rozsahu 100 %, ktorá podala vyjadrenie v odvolacom konaní. O výške náhrady trov konania rozhodne súd prvej inštancie po právoplatnosti rozhodnutia, ktorým sa konanie končí, samostatným uznesením, ktoré vydá súdny úradník (§ 262 CSP).

88. Rozhodnutie bolo prijaté senátom odvolacieho súdu v pomere hlasov 3:0.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku nie je prípustné odvolanie.

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP) v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 CSP).

Dovolateľ má právo zvoliť si advokáta a možnosť obrátiť sa na Centrum právnej pomoci (§ 160 ods. 2 CSP).

Podanie vo veci samej urobené v elektronickej podobe bez autorizácie podľa osobitného predpisu treba dodatočne doručiť v listinnej podobe alebo v elektronickej podobe autorizované podľa osobitného predpisu; ak sa dodatočne nedoručí súdu do desiatich dní, na podanie sa neprihliada. Súd na dodatočné doručenie podania nevyzýva (§ 125 ods. 2 CSP).

Dovolateľ musí byť s výnimkou prípadov podľa § 429 ods.2 v dovolacom konaní zastúpený advokátom.

Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 CSP).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).